

Newsletter

**Brexit a colnoprávne povinnosti -
čo nastane od 1.1.2021?**

Po tom, ako Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska (ďalej len „**Spojené kráľovstvo**“) vystúpilo z Európskej únie k dátumu 1. 2. 2020, začalo platiť tzv. prechodné obdobie trvajúce do 31. 12. 2020. Počas prechodného obdobia, ktoré momentálne plynie, zostáva Spojené kráľovstvo súčasťou colného územia a spoločného trhu Európskej únie a teda toto obdobie má umožniť obchodníkom a štátnym správam Spojeného kráľovstva a Európskej únie sa na opustenie colnej únie a spoločného trhu pripraviť a takisto poskytnúť časový rámec obom stranám na uzavretie dohody o voľnom obchode alebo inom usporiadaní colných vzťahov medzi oboma teritóriami. Toto prechodné obdobie už nemôže byť predĺžené a teda s istotou vieme, že od 1. 1. 2021 už nebude Spojené kráľovstvo súčasťou colného územia a spoločného trhu a nebude pre ňu platiť európska legislatíva. Ako iste vieme, bez uzavretia dohody medzi Spojeným kráľovstvom a Európskou úniou o usporiadaní colnoprávných vzťahov by malo Spojené kráľovstvo od 1. 1. 2021 z pohľadu Európskej únie postavenie tretieho štátu, bez akýchkoľvek colných úľav a vice versa. Do dnešného dňa k uzavretiu tejto dohody neprišlo a je vysoko pravdepodobné, že strany jej uzavretie do 31. 12. 2021 nestihnú. Preto je potrebné sa pripraviť na alternatívu, že od 1. 1. 2021 budú pre dovozy z Veľkej Británie a pre vývozy do Veľkej Británie platiť rovnaké pravidlá ako pre tretie štáty bez uzavretia dohody o voľnom obchode alebo bez zavedenia autonómnych preferenčných opatrení alebo iných opatrení a dohôd zavádzajúcich zvýhodnené colné zaobchádzanie.

Na tieto účely vláda Spojeného kráľovstva uverejnila v júli 2020 dokument „The Border with European Union – Importing and Exporting Goods“https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/908534/Border_Operating_Model.pdf (ďalej len „**Dokument Spojeného kráľovstva**“), v ktorom predstavuje režim na hraniciach po dátume 31. 12. 2020 a autonómne, prechodne zavádza určité zjednodušenia, ktoré majú uľahčiť transformáciu podnikateľov a štátnych správ na nové podmienky.

V tomto dokumente sa už berie do úvahy aj vplyv koronavírusu na schopnosť obchodníkov pripraviť sa na nový režim na hraniciach medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ, preto vláda Spojeného kráľovstva prijala rozhodnutie zaviesť nové hraničné kontroly v troch etapách rozložených až do 1. júla 2021. Pre získanie základného prehľadu z Dokumentu Spojeného kráľovstva vyberáme nasledovné informácie:

I. Etapy režimu na hraniciach so Spojeným kráľovstvom

1. Od 1. januára 2021:

Obchodníci dovážajúci bežný tovar, od odevov po elektroniku, sa budú musieť pripraviť na základné colné požiadavky, ako je napríklad vedenie dostatočnej evidencie dovážaného tovaru. Obchodníci budú musieť taktiež zvážiť, ako budú účtovať a platiť DPH na dovážaný tovar. Obchodníci budú mať následne šesť mesiacov na vybavenie colných vyhlásení. Clá budú síce za príslušný tovar splatné, avšak platby sa môžu odložiť až do podania colného Vyhlásenia Spojeného kráľovstva o bezpečnosti a ochrane (UK Safety and Security declarations) sa nebudú vyžadovať pri dovozoch počas prvých šiestich mesiacov.

Od januára 2020 však budú potrebné štandardné colné vyhlásenia pre kontrolovaný tovar a tovar podliehajúci spotrebnej dani, ako je alkohol a tabakové výrobky. Na mieste určenia alebo v iných schválených priestoroch sa budú vykonávať aj fyzické kontroly všetkých živých zvierat a rastlín s vysokým rizikom a bude sa taktiež vyžadovať predbežné colné vyhlásenie pre určité pohyby, ale nebude sa od nich vyžadovať vstup do Spojeného kráľovstva cez hraničnú kontrolnú stanicu (*Border Control Post-BCP*).

Vývozné colné vyhlásenia a Vyhlásenia Spojeného kráľovstva a bezpečnosti a ochrane (*UK Safety and Security declarations*) sa budú vyžadovať pre všetok tovar. Obchodníci, ktorí dovážajú a vyvážajú tovar prostredníctvom Dohovoru o spoločnom tranzite, sa budú musieť riadiť všetkými pravidlami - tieto nebudú zavedené postupne. Služba pohybu nákladných vozidiel (*Goods vehicle movement service-GVMS*) bude zavedená od januára iba pre tranzitné pohyby.

2. Od 1. apríla 2021:

Všetky produkty živočíšneho pôvodu (*Products of animal origin-POAO*) - napríklad mäso, med, mlieko alebo výrobky z vajec - a všetky regulované rastliny a rastlinné produkty si budú tiež vyžadovať predbežné oznámenie a príslušnú zdravotnú dokumentáciu. Všetky fyzické kontroly sa budú naďalej vykonávať v mieste určenia až do júla 2021.

3. Od 1. júla 2021:

Obchodníci, ktorí prepravujú akýkoľvek tovar, budú musieť v mieste dovozu urobiť úplné colné vyhlásenia a zaplatiť príslušné clá. Budú sa vyžadovať úplné Vyhlásenia Spojeného kráľovstva o bezpečnosti a ochrane, zatiaľ čo v prípade komodít, ktoré podliehajú sanitárnym a fyto-sanitárnym (*sanitary and phytosanitary-SPS*) kontrolám, sa tieto musia predložiť na hraničnú kontrolnú stanicu (*BCP*) a zvýši sa počet fyzických kontrol a odber vzoriek. Sanitárne a fyto-sanitárne kontroly (*SPS*) zvierat, rastlín a produktov z nich sa budú konať na hraničných kontrolných stanovištiach GB (*BCP*) a nie v mieste určenia. Služba pohybu nákladných vozidiel (*GVMS*) bude zavedená pre všetky dovozy, vývozy a tranzitné pohyby na hraničných miestach, ktoré sa rozhodli ho zaviesť.

Tento dokument popisuje procesy prepravy tovaru medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ od 1. januára 2021 a následne, vrátane procesov, ktoré sa majú zaviesť v apríli 2021 a júli 2021. Kontrola dovozu a vývozu je vo všeobecnosti vyhradená, ale oblasti bezpečnosti potravín, ochrany zdravia ľudí, zvierat a rastlín a životného prostredia sú prenesené na vlády Walesu a Škótska. To môže viesť k určitým rozdielom v presných požiadavkách a v orgánoch na presadzovanie práva. Vláda Spojeného kráľovstva úzko spolupracuje s decentralizovanou správou, aby zabezpečila, že mapy funkcií môžu odzrkadľovať rôzne požiadavky v rôznych častiach Spojeného kráľovstva.

Tento model sa nevzťahuje na záležitosti uvedené v Protokole o Severnom Írsku.

Podrobnosti o niektorých konkrétnych procesoch sú predmetom prebiehajúcich verejných konzultácií a neboli zahrnuté. Podobne aj zaobchádzanie s cestujúcimi s osobným tovarom, ktoré bolo nedávno predmetom konzultácií, bude k dispozícii vo vhodnom čase.

II. Odporúčané kroky pre obchodníkov

Všetci obchodníci budú musieť tieto kroky zvážiť skôr, ako prepravujú tovar. Rokovania Spojeného kráľovstva s Európskou úniou nebudú mať žiadny vplyv na potrebu podniknutia týchto krokov.

Obchodníci by mali podniknúť rôzne kroky, aby sa pripravili na postupné zavedenie colných kontrol. Vláda Spojeného kráľovstva nehľadá pri rokovaní s EÚ nič, čo by zmenilo nevyhnutnosť nasledujúcich požiadaviek.

Kedy je potrebné podniknúť niektoré z týchto krokov, bude záležať na tom, či obchodníci odložia svoje colné vyhlásenia počas fázy 1. (január až júl 2021). Viac podrobností o požiadavkách pre jednotlivé etapy sú uvedené v príslušných častiach Dokumentu Spojeného kráľovstva.

- **Požiadajte o číslo EORI Spojeného kráľovstva**

Číslo je potrebné pre všetky podniky, ktoré prepravujú tovar do alebo zo Spojeného kráľovstva, vrátane tých, ktoré odkladajú dovozné colné vyhlásenia. Ďalšie informácie vrátane odkazu na žiadosť o číslo EORI sú k dispozícii v elektronickej verzii Dokumentu Spojeného kráľovstva. Získanie čísla EORI môže trvať až týždeň, vyplnenie žiadosti cca 5 - 10 minút. Podniky s obchodom v EÚ zaregistrované ako platcovia DPH mali zaregistrované číslo EORI, preto by ste mali pred podaním žiadosti skontrolovať, či už podniky číslo majú.

- **Získajte colného zástupcu**

Colné vyhlásenia sú komplikované. Väčšina podnikov, ktoré v súčasnosti obchodujú mimo EÚ, využíva sprostredkovateľa (*intermediary*), napríklad colných zástupcov, prevádzkovateľov rýchlych balíkov (*Fast Parcel Operators - FPO*), zasielateľov (*Freight Forwarders - FF*) alebo sprostredkovateľov (*Brokers*), aby im pomohli splniť požiadavky.

Sprostredkovatelia môžu obchodníkom pomôcť nájsť informácie potrebné na vyplnenie formalít a pomôcť predložiť požadované deklarácie, napríklad colné informácie ku systémom HMRC. Zjednodušuje sa tým obchodníkom proces predkladania vyhlásení. Ďalšie informácie nájdete v Dokumente Spojeného kráľovstva. Vláda Spojeného kráľovstva oznámila grantovú schému na podporu sprostredkovateľov (bližšie informácie cez odkaz v elektronickej verzii Dokumentu Spojeného kráľovstva) a tých podnikov, ktoré si chcú samé podať vyhlásenia.

Ak sa podniky rozhodnú nevyužiť sprostredkovateľa, budú musieť urobiť vyhlásenia sami. V tomto prípade budú musieť tieto podniky získať prístup do systémov HMRC a zakúpiť si softvér.

- **Požiadajte o účet s odkladom platenia cla**

Obchodníci, ktorí pravidelne dovážajú tovar, môžu profitovať z účtu s odkladom platenia cla (*Duty Deferment Account - DDA*). Ten umožňuje, že sa colné poplatky vrátane cla, spotrebnej dane a dovoznej DPH platia jedenkrát mesačne prostredníctvom inkasa (*Direct Debit*) namiesto toho, aby sa platili za jednotlivé zásielky. Obchodníci registrovaní ako platcovia DPH môžu vo svojom daňovom priznaní k DPH účtovať namiesto dovoznej DPH odloženú DPH, ako je podrobne vysvetlené v iných častiach Dokumentu Spojeného kráľovstva.

Za účelom založenia DDA, obchodníci alebo ich zástupcovia, požiadajú o číslo účtu s odkladom platenia (*DAN*) a zároveň bude potrebné ich schválenie pomocou HMRC. Zavádzajú sa nové pravidlá, ktoré väčšine obchodníkov umožnia využívať odklad platenia cla bez colnej celkovej záruky (*Customs Comprehensive Guarantee - CCG*).

- **Pripravte sa na zaplatenie DPH za dovážaný tovar**

Obchodníci registrovaní ako platcovia DPH budú môcť vo svojom daňovom priznaní k DPH účtovať dovoznú DPH pomocou účtovania odloženej DPH od 1. januára 2021. Pokiaľ nie sú oprávnení odložiť svoje colné vyhlásenia, môžu ale nebudú nútení používať účtovanie odloženej DPH.

Obchodníci neregistrovaní ako platcovia DPH (a všetci ďalší obchodníci registrovaní ako platcovia DPH, ktorí nepoužívajú účtovanie odloženej DPH), budú musieť nahlásiť a zaplatiť dovoznú DPH prostredníctvom colných postupov. V tejto súvislosti možno platby DPH odložiť pomocou účtu DDA na odklad platenia cla, ako je uvedené vyššie. S DPH pri dovoze tovaru v zásielkach, ktorých hodnota nepresahuje 135 GBP, sa bude zaobchádzať inak ako s tovarom v zásielkach, ktorých hodnota presahuje 135 GBP.

- **Uistite sa, že vodiči majú správne medzinárodné vodičské oprávnenia**

Dopravcovia musia zabezpečiť, aby ich vodiči mali správnu dokumentáciu, napríklad v niektorých krajinách sa môže požadovať medzinárodný vodičský preukaz (*International driving permit - IDP*) alebo ďalšie osvedčenie. Viac informácií bude poskytnutých na stránke GOV.UK po objasnení požiadaviek.

- **Dodatočné kroky v oblasti cla, DPH a spotrebných daní**

Nájdite pre svoj tovar správny kód tovaru (odkaz je v elektronickom Dokumente Spojeného kráľovstva).

Podniky dovážajúce tovar do Spojeného kráľovstva by sa mali uistiť, že sú oboznámené s používaním nástroja „Obchod so Spojeným kráľovstvom“ (odkazom je v elektronickom Dokumente Spojeného kráľovstva), ktorý poskytuje podrobné informácie o clách, daniach a pravidlách. Uvedené clá sú tie, ktoré sa v súčasnosti uplatňujú do 1. januára 2021. Pomocou nástroja Všeobecný colný sadzobník Spojeného kráľovstva „*UK Global Tariff tool*“ (odkaz je v elektronickom Dokumente Spojeného kráľovstva) skontrolujte clá, ktoré sa budú uplatňovať na tovar dovážaný od 1. januára 2021.

Vývozcovia tovaru zo Spojeného kráľovstva by sa mali uistiť, že sú oboznámení s používaním nástroja „Ako vyvážať tovar“ - „*Check How to Export Goods*“ (odkaz je v elektronickom Dokumente Spojeného kráľovstva), ktorý poskytuje podrobné a aktuálne informácie o clách a colných režimoch pre viac ako 160 krajín.

Obchodníci by sa mali zapojiť do dodávateľských reťazcov, aby prediskutovali, ako budú ďalej spolupracovať a prediskutovali informácie požadované rôznymi subjektmi na dokončenie colných režimov.

Obchodníci s predmetmi podliehajúcimi spotrebnej dani, ktorí chcú využiť pozastavenie spotrebnej dane, musia takisto podať žiadosť ako registrovaný odosielateľ alebo vyhľadať služby niekoho, kto je už schválený. Iba registrovaní odosielatelia môžu prepravovať tovar podliehajúci spotrebnej dani v režime pozastavenia spotrebnej dane a pri dovoze používať systém kontroly pohybu tovaru podliehajúceho spotrebnej dani (*Excise Movement and Control System - EMCS*).

Podniky vyvážajúce tovar podliehajúci spotrebnej dani musia tiež používať systém EMCS. Povinnosť týkajúca sa spotrebnej dani bude ukončená po prijatí potvrdenia, že tovar opustil Spojené kráľovstvo (prostredníctvom colného vývozného vyhlásenia).

- **Zvážte obchodné dojednania**

Individuálne obchodné zmluvy a dojednania môžu zmeniť zvyčajné právne zodpovednosti a požiadavky. Zmluvné záväzky týkajúce sa medzinárodných obchodných transakcií sú uvedené v pravidlách Incoterms, ktoré spravuje Medzinárodná obchodná komora. Ide o dôležitú úvahu pre obchodníkov pri medzinárodnej preprave tovaru a mala by sa posudzovať a chápať spoločne s informáciami, ktoré sú obsiahnuté v tomto dokumente.

Vyššie uvedené informácie sú vybrané z Dokumentu Spojeného kráľovstva dostupného na https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/908534/Border_Operating_Model.pdf, v ktorom môžete nájsť všetky ďalšie podrobnosti.

V prípade akýchkoľvek otázok, nie len ohľadom „Brexitu“, nás prosím neváhajte kontaktovať.

Vydala

Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o.
Hlavná 31, 917 01 Trnava
Slovenská Republika

Zodpovedný za obsah

JUDr. Maroš Prosman

Všetky informácie nájdete aj na www.prosman-pavlovic.sk